

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 391. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960192064.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

136. Fabel. *Bondens Samtale med Caninen.*

En Bonde taledede engang med en Canin, og spurte om Skovens verdslige og geistlige Tilstand. Caninen underrettede ham derom og sagde, at de smaa og svage Dyr undertrykkes her af de store og sterke. Bonden svarede da, at det gaaer ligedan til iblant Mennesker. Videre sagde Caninen: Man reflecterer her ikke meget paa Dyd og Forstand; thi et Æsel kand ligesaa snart komme fort, som det fornuftigste Dyr. Ligeledes blant Mennesker, svarede Bonden; thi mange vigtige Embeder beklædes hos os af tobeenede Æsler. Visse Dyr, sagde Caninen, blant os igiennemhegle de Synder og Misgierninger, som de hver Dag 392 selv bedrive. Ligeledes skeer det hos os, sagde Bonden. Daarlighed og Forfængelighed, sagde Caninen, tiltager hos os med Alderen: Paa et Haar ligeledes hos os, svarede Bonden; thi Mennesker blive ikke ret galne førend de blive gamle. Hos os, sagde Caninen, regierer blant andet den Daarlighed, at visse Dyr søge om at kaldes det de ikke ere, som for Exempel, et Æsel søger om at have Titel af en Elephant, og en Ugle at kaldes en Nattergal. Hvor lige ere vi ikke udi Alting, svarede Bonden, hos os søge de, som ere fødte skevbeenede og krogryggede om at kaldes velbaarne. Ægteskab er blant Dyr, sagde Caninen, ikke andet end et Kræmmerie; thi man spørger hverken om Dyd eller Forstand, men alleene om hvad een haver til beste, derfor gaaer det ofte saa til, som det gaaer. Derudi ere vi og hinanden lige, svarede Bonden; thi Mennesker, som ville gifte sig, spørge ikke om Personen, men om Medgiften: Derfor gaaer det og som det gaaer. Jeg vil nu ikke meere spørge om Dyrenes Sæder og Levemaader, sagde Bonden; men siig mig hvad Troe haver man udi Skoven? Her ere lige saa mange Religioner, svarede Caninen, som her er Art og Slægt af Dyr og Fugle. Og hos os, sagde Bonden, helst udi de store Stæder, ere lige saa mange Religioner som Hoveder; men hvilken Religion, fortfoer han, holdes blant eder for den rette? Den rette Troe, svarede Caninen, holdes at være den, som udi almindelige Forsamlinger efter de fleeste Stemmer er funden for godt at være den rette. Men der findes utallige Dyr og Fugle, som saadant ikke ville antage og erkiende, saa at derudover store U-roeligheder foraarsages; dog ere visse heele Slægter af Dyr som uden ringeste Scrupel troe alt hvad som efter de fleeste Stemmer er paalagt dem at troe; thi man hører ingen Religions-Tvistigheder iblant Østers, Snegle og Muldvarpe. Og er det i den Henseende, at de bæres med den Titel af de Orthodoxe Creature. Ligesaadan Berømmelse, sagde Bonden, legges paa vore Bønder og Kullsviere, hvorpaa han tog Afskeed med Caninen, og takkede for god Underretning.